

KÄYTÄVÄ 39 a

Valdemar Melanko
Heinäkuu 1967

Käytävä 39 a

Ks. Sinisalo
1956
Karjalainen
1966

Piirros 1

Piirros 1 ja 2

Linnan neljännessä kerroksessa sisäpihan eteläkulmassa on muurin sisällä käytävä, joka johtaa huoneesta 42 huoneeseen 39.¹ Tutkimusvaiheessa oli sisäpihan ja huoneen 41 yhdistävä vankila-ai- kainen ovi purettu pois niin, että muurissa oli aukko ja käytävän segmenttiholvin yläpuolella olevat kattoparrut olivat näky- vissä.

1. Käytävän pohja

Piirros 1

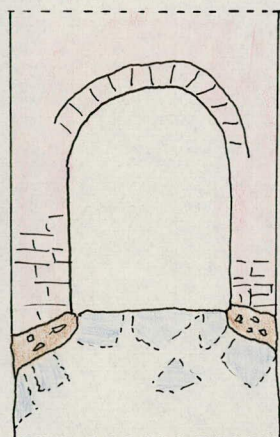
Käytävän pohja oli käytävän kaakkoisosassa purettu paikoin tasolle +11,62 asti ja luoteisosassa tasolle +11,43 asti niin, että har- maakivinen muurinosa oli näkyvissä. Käytävän pohjana oleva muuri on tällä kohdalla muurattu hiililaastilla. Sisäpihalta huoneeseen 41 johtavan aukon kohdalla käytävän pohja ulottui tasolle +11,71. Tällä kohdalla pohjan pinnassa oli hienorakeista, jauhomaista laastia, jossa oli pieniä kalkkihiukkasia ja joka oli luultavasti peräisin vankila-ajalta. Huoneeseen 39 johtavan oviaukon kohdalla oli säilynyt kaksi syrjätiilistä rakennettua porraskelmaa, jois- ta alin oli tasossa +11,43 ja ylin tasossa +11,58. Porraskelmien takana oli kolme lappelleen muurattua tiiltä (1).

Piirros 1 (2)

Tiilimittoja: ? x 15,0 x 10,5 cm
 32,4 x 16,0 x 8,2 cm
 31,2 x 14,8 x ? cm
 33,0 x 15,0 x 9,2 cm

2. Käytävän seinät

Piirros 2 ja 3

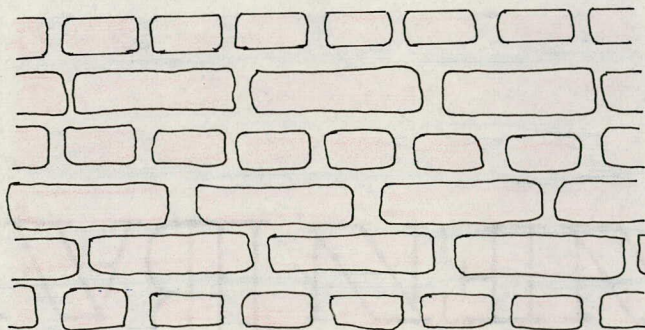

Käytävän seinät on rakennettu harmaakivi- sen muurinosa päälle. Muurin ja käytävän seinien yhtymäkohdassa tason +11,65 mo- lemmin puolin on 10-20 cm leveältä epä- määräistä laadultaan hyvin keuhnoa muuraus- ta, jossa on sekaisin tiilen kappaleita, pieniä kiviä ja ajan syövyttämiin koloihin

1. A.J. Nordenberg, Plan av Tavastehus fjärde våning 1726.

pakkautunutta roskaa. Käytävän seinien alin tiilikerros alkaa tasosta +11,71. Koillisseinän paksuus huoneeseen 41 johtavan aukon kohdalla on 50,5 cm ja lounaisseinän paksuus 65,5 cm. Tiilet ovat vaaleita; muuraus on suoritettu hiililaastilla. Laastisaumat ovat epäsäännöllisiä, paikoin jopa yli 5 cm leveitä. Käytävän seinät ja katon segmenttikaari ovat olleet slammattuja.

Käytävän seinien tiililimitys:

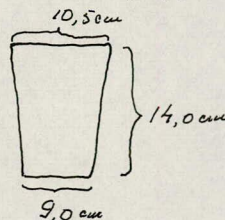

- Piirros 3 (3) Käytävän lounaisseinässä huoneeseen 39 johtavan oven kohdalla on seinässä ollut 62 x 91 cm suuruinen aukko, joka on muurattu umpeen. Umpeenmuuraus on suoritettu myös hiililaastilla. Käytävän koillisseinässä huoneeseen 41 johtavan aukon kaakkoispäässä tasossa +12,75 - 13,50 on säilynyt osa vanhan ikkuna-aukon kaarta. Ks. tästä tarkemmin Tuula Karjalainen, elokuva 1966.
- Piirros 2 (4)

Piirros 4 3. Käytävän kattoholvi

Käytävän katon segmenttikaarella on 12 syrjällään olevaa tiiliriviä. Tiilien keskimääräinen koko on 30,5 x 14,0 x 9,5 cm.

Holvitiilien leikkaus:

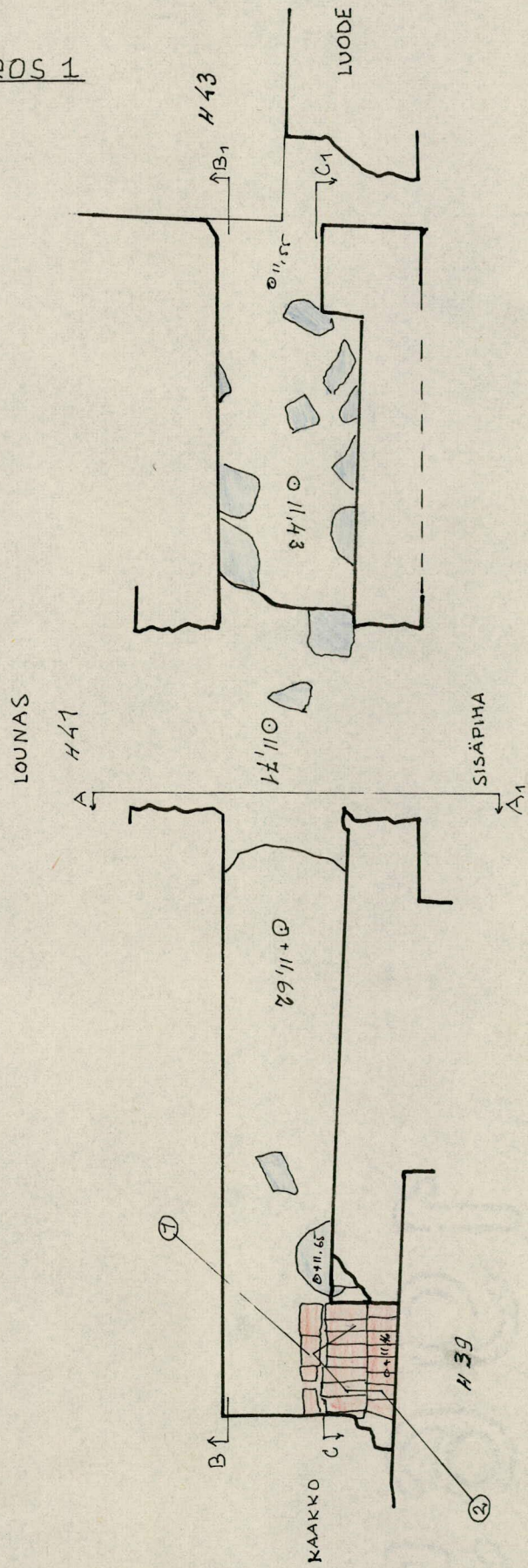

Huoneeseen 41 johtavan aukon kohdalla kattosegmentin muuraustapa on varsin huolimaton. Katon paksuus on keskimäärin 45 cm. Varsinaisen segmenttikaaren yläpuolella on muurauksessa käytetty runsaasti laastia ja tiilen palasia. Tasossa +13,84 on aukon poikki menevä linnan kattokonstruktion kuuluva lahonnut parru, joka on tuettu käytävän koillisseinään ja kattoon (5). Samanlainen parru on ollut myös käytävän lounaisseinämän yläpuolella, mistä on osoi-

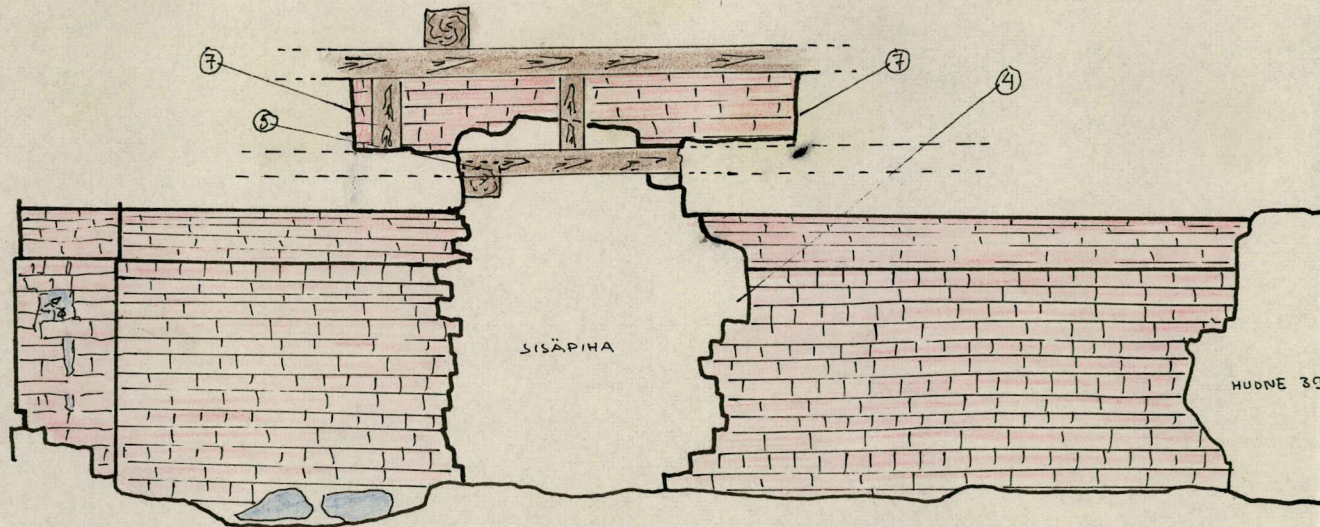
tuksena huoneeseen 41 johtavan aukon luoteispäässä tasossa +13,84 törröttävä lahonnen parrun tynkä (6). Näiden parrujen yläpuolella oleva varsinainen kattokonstruktio on luultavasti myöhempää tekoa, sillä puuaines on siinä huomattavasti paremmin säilynyttä. Samaa osoittavat käytävän katon päälle huoneeseen 41 johtavan aukon kummallekin puolelle noin 2.5 metrin päähän toisistaan kattoa tukemaan rakennetut tiilimuurit (7). Laastina on näissä muureissa käytetty savea.¹

-
1. Vrt. Knut Drake, Anders Johan Nordenskiöld och Tavastehus slott, Nordenskiöld-samfundets tidskrift, 1960, s. 90-91.

PIIRROS 1

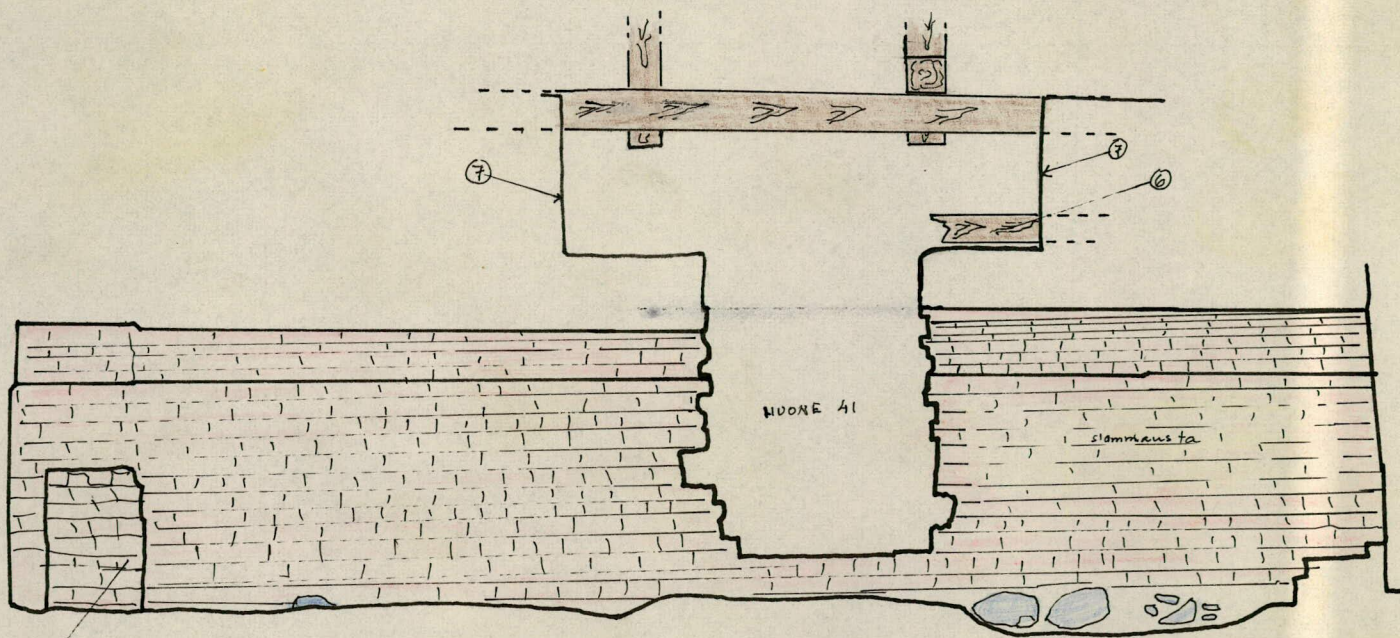

PIIRROS 2

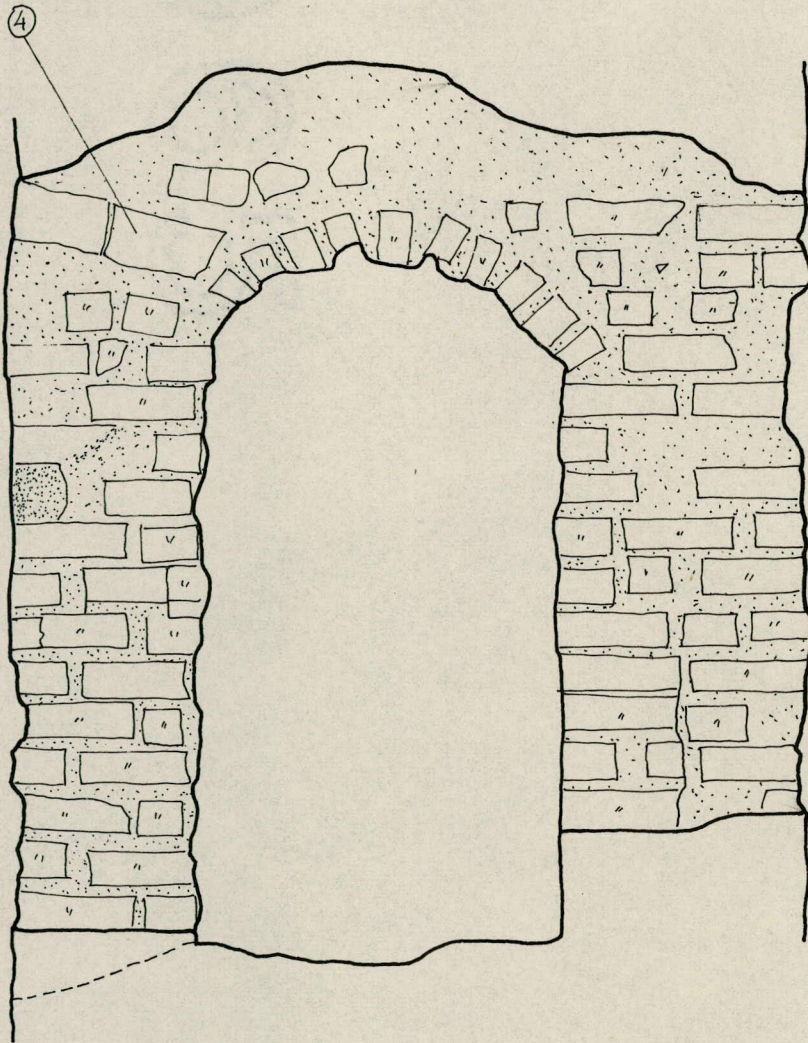
LEIKKAUS C₁-C

PIIRROS 3

LEIKKAUS B-B₁

PIIRROS 4

KÄYTÄVÄ 39 a

LEIKKAUS A-A₁; KATSOTTUNA KAAKKOON
J. SAARENON MITTAPIIRUSTUKSEN MUKAAN MK. 1:20

Luomela-67.